

БЕОГРАД - После Великог петка и Велике суботе долази Васкрс, најсвечанији хришћански празник.

На Васкрс се скидају олтарске двери да би се тиме показало да је Исус Христос, по црквеном учењу, васкрснућем победио смрт и отворио рајска врата.

Васкрс је највећи хришћански празник јер суштина хришћанског учења означава васкрснуће Христово из мртвих, као победу вере и живота над смрћу.

Прослава Васкрса почела је поноћним богослужењима у црквама, а наставиће се свечаним јутарњим литургијама на којима се уз молитву и читање Јеванђеља објављује највећа радост хришћанског света.

Поноћну васкршњу литургију у Храму Светог Саве на Врачару служио је патријархов викарни епископ хвостански Атанасије.

Српски патријарх Иринеј служиће свечану јутарњу васкршњу литургију у Саборној цркви у Београду. Директан пренос литургије из Саборне цркве је од 9 часова на нашем Другом програму.

Патријарх је у Васкршњој посланици позвао вернике да се непрестано моле за браћу и сестре на Косову и Метохији.

"Молимо их да никада не клону духом и да остану верни својој православној вери на свом и нашем прадедовском огњишту", поручио је патријарх.

Централна прослава Васкрса на Косову и Метохији биће одржана у храму Светог Димитрија у северном делу Косовске Митровице где ће литургију служити епископ Рашко-призренски Теодосије уз саслужење свештенства.

Прва молитва служи се пред затвореним вратима храма која се отварају тачно у поноћ када се први пут после Великог петка и Велике суботе, у знак радости васкрсења оглашавају прва звона.

Васкршњим обредима претходи уношење плаштанице са Христовог гроба, која је на Велики петак изнета пред олтар и коју верници целивају у дане највеће хришћанске жалости.

Пут спасена људском роду

Суштину и начело хришћанске вере објаснио је свети апостол Павле чија је проповед оснажила и усмерила новозаветну веру.

У православним хришћанским црквама се на Васкрс отварају Царске двери на олтару чиме се симболично указује да је Исус својим васкресењем победио таму и смрт и отворио рајска врата и пут спасења читавом људском роду.

Према јеванђељима, догађај се збио на гробу Христовом, а радосну вест је женама мирносицама, "Марији Магдалени и другој Марији", саопштио анђео благовесник Гаврило.

"А лице његово бијаше као муња и одјело његово као снег", записао је јеванђелист Матеј описујући архангела Гаврила који седи на "гробном камену" и показује прстом на празан гроб.

"Не бојте се ви, јер знам да Исуса распетог тражите. Није овде, јер устаде као што је

казао", записано је у Јеванђељу по Матеју, а слично и у другим јеванђељима која се завршавају порукама нове вере чију проповед настављају Христови апостоли.

Према одлукама Никејског сабора (325. године) које до данас поштују све православне цркве, Васкрс треба славити у прву недељу пуног месеца после пролеће равнодневнице али обавезно после јеврејске Пасхе.

Према хришћанском предању, Исус је умро у дане Пасхе па се у неким језицима овај назив задржао и за празник његовог Васкрсења. Познато је такође да су рођење Исуса Христа, његово страдање и васкрсење најавили старозаветни пророци који ће, како проповеда хришћанство, опет доћи да најаве његов други долазак међу људе.

У књизи Откривења Јовановог којом се завршава Нови Завет, ти пророци су Илија и Енок и њихов поновни долазак међу људе и страдање треба да најави нови долазак Христов коме се надају хришћани.

Симбол обнављања природе и живота

Васкрс је, дакле, покретан празник, који се одређује према природном календару и увек се везује за недељу са одступањем од 35 дана - од 4. априла до 8. маја.

Васкршње славље је за вернике крај Великог поста, а први мрсни залогаји су васкршња јаја која, се према древном обичају, фарбају у црвено као симбол проливане крви Христове.

Према предању, прва јаја је цару Тиберију поклонила Марија Магдалена која је у Рим дошла са поруком о Васкрсењу.

Јаје је симбол обнављања природе и живота и као што бадњак горећи на огњишту даје посебну чар божићној ноћи, тако исто васкршње црвено јаје значи радост и за оне који

га дају и који га примају.

Верници, по устаљеној традицији, васкршња јаја боје на Велики петак, када се, иначе, ништа друго не ради, већ су наше мисли упућене на догађај Христовог невиног страдања и понижења, од људи, на Голготи и Јерусалиму.

Прво обојено јаје, оставља се на страну до идућег Васкрса и зове "чуваркућа".

На православним васкршњим иконама и фрескама слика се благовесник Гаврило на гробном камену, а најлепша представа сачувана је у манастиру Милешеви крај Пријепоља, задужбини српског краља Владислава из 1234. године, која је проглашена за слику претходног миленијума.

Васкрс хришћани славе три дана, па су у календару СПЦ црвеним словом обележени Васкршњи понедељак и Васкршњи уторак.

У СПЦ православни верници размењују поздраве - Христос васкрсе! Ваистину васкрсе!

(Бета-РТС)